

Nr 498

Av herr Svärd, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i rusdrycksförsäljningsförordningen den 26 maj 1954 (nr 521), m. m.

Kungl. Maj:t föreslår i proposition nr 143 införandet av ett starköl av lättare typ innehållande 3,6 viktprocent, vilket skall få säljas i flertalet av de livsmedelsbutiker som får tillhandahålla vanligt öl. I övrigt skall för det nya ölet gälla samma bestämmelser som för det nuvarande starkölet.

Då 1954 års riksdag antog principerna för nykterhetspolitiken, förmärktes en genomgående strävan att främja en övergång inom konsumtionen från starkare drycker — brännvin och liknande — till svagare. Starkölet infördes för att skapa ett alternativ. På grund av den relativa restriktivitet som gällt för starkölet har detta icke kommit att spela den roll som man ursprungligen avsett. Det bör därför vara angeläget att genom lättnader i restriktionerna för svagare drycker åstadkomma en mera markerad skillnad mellan dessa drycker och de hälso- och samhällsvådliga spritdryckerna. Införandet av det nya 3,6-procentiga ölet bör erbjuda tillfälle härtil.

Särskilt i Göteborg finns sedan gammalt s. k. fria rättigheter för utskänkning av öl. Innehavarna av dessa har ofta under mycket lång tid drivit sin näring och därvid lärt sig att på ett smidigt men effektivt sätt sköta den kontroll som är nödvändig vid all utskänkning. Rättigheterna är för innehavaren av så stort värde att man har anledning att räkna med yttersta omsorg i deras handhavande och starkt ansvar gentemot klientelet. De flesta av dessa utskänkingsställen har inte möjligheter att servera lagad mat, vilket oftast hänger samman med lokalfrågorna och med att dessa näringsidkare speciellt ägnat sig åt sin speciella form för utskänkning.

Dessa näringsställen beviljas oktroj på fyra år av länsstyrelserna och står under oktrojtiden under kontroll av länsnykterhetsnämnden, som har alla möjligheter att ingripa mot missbruk — både genom påpekanden under arbetets gång och genom att som ett sista remedium avstyrka förlängd oktroj. Det är alltså här i ordets verkliga bemärkelse fråga om frihet under ansvar.

Då avsikten med den nya given måste vara att göra den alkoholsvagare drycken — det nya ölet — konkurrenskraftig i förhållande till framför allt starkspriten, är det synnerligen angeläget att denna nya dryck får utskänkas så, att den verkligen framstår som ett alternativ till sprit. Inne-

havarna av de fria rättigheterna har sitt särskilda klientel som inte alltid är lättskött. Det gäller just att i detta klientel göra ölet konkurrenskraftigt.

Mot bakgrunden av finansministerns klart uttalade mening, att man i dagens läge inte bör underlåta att pröva någon rimlig åtgärd som kan medverka till ett förbättrat nykterhetstillstånd, synes starka skäl kunna anföras till förmån för en anordning i enlighet med vad ovan angivits.

Med stöd av vad i motionen anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att utskänkning av det nya ölet om högst 3,6 viktprocent får ske även på utskänkingsställen, vilka innehar fria rättigheter för utskänkning av öl, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här för erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 12 april 1957

G. Svärd
